

“ጅብ በማይታወቅበት አገር ሄዶ ቁርባት አንጥፋልኝ ይላል።”

የአባ ማትያስ የግብፅ ጉብኝት፡- ፖለቲካ ተልእኮ

ክፍል አንድ

ቀሲስ አስተርአየ ጽጌ

nigatuasteraye@gmail.com

የካቲት 2 ቀን 2 ሺ ፯ ዓ.ም.

“ጅብ በማይታወቅበት አገር ሄዶ ቁርባት አንጥፋልኝ ይላል” የሚለው ጥሬ ንባብ፤ ስለ ጅብና ስለ ቁርባት መልእክት ለማስተላለፍ አይደለም። ጅቡ የሚወክለው አካል አለ። ቁርባቱ የሚወክለው ነገር አለ። በቁርባቱና በጅቡ መካከል ያለውን ግንኙነት ሳያውቁ ቁርባቱን ለጅቡ ያነጠፉለትም የሚወክሉት አለ። ይህ አገላለጽ በኢትዮጵያውያን ቅኔ ትምህርት፣ ቀመር፣ ስልት ሲመዘን፤ ጅቡ ሰም ነው። ቁርባቱም ሰም ነው። ሁሉም ሰም ነው። ወርቁ ከሰሙ ጋራ ጎን ለጎን ባለመቀመጡ፤ ወርቅ የጎደለው ‘ሰማ-ሰም’ ይባላል።

ወደ ጠቅላላ ይዘቱ ስንገባ፤ በጅብና በቁርባት መካከል ያለው ግንኙነት፤ በተባይና በበይ መካከል ባለው ግንኙነት ብቻ ሳይወሰን፤ የተደራረበ ሰይጣናዊ የአጠቃቀምን ዘዴ ይጠቁማል። ጅብ ቁርባቱን እንደሚበላት በማይታወቅበት አገር ሄዶ ቁርባቱን ‘አንጥፋልኝ’ እንደሚል፤ እንዳንድ ሰዎችም በሚታወቁበት አገር ቢያደርጉትና ቢሰሩት ተቀባይነት የማያገኙበትን፤ ይልቁንም የሚዋረዱበትን ነገር፤ በማይታወቁበት አገር ሄደው እንዲደረግላቸው የሚፈልጉትን ለማስደረግ የሚጠቀሙበትን ዘዴ ይገልጻል።

ማታለልን ለመንቀፍና የመታለልንና የማታልያንንም ዘዴ ለመግለጽ “ጅብ በማይታወቅበት አገር ሄዶ ቁርባት አንጥፋልኝ ይላል” የሚለውን ሰማ-ሰም ምሳሌያዊ ክእኛ በፊት የነበሩ ኢትዮጵያውያን መጠቀሚያው የጅቡ ባህርይ የሚታይበት ሰው መንቀፍ ተገቢ መሆኑን ለማሳየት ነው። የጅቡን የማታለል ባህርይ ሳያውቁ ቆዳዋን ባነጠፉ ሰዎች ምሳሌነት የሚቀርቡትን፤ አታላይ ሰው ባገሩ ውስጥ የማያገኘውን፤ ይልቁንም የሚነቀፍበትንና የማይመጥነውን ክብር ሳያውቁ በማቅረባቸው ባይነቀፉም፤ መታለላቸውን እንዲያውቁ ሊገለጹላቸው እንደሚገባ ለማስተማርም ነው።

የፊደላችን፤ የሥነ ጽሑፋችንና የበጎ ባህላችን ምንጭ የሆነችው ቤተ ክርስቲያናችን በሰጠችን መነጻር ይህን አባባል ስንመለከተው፤ የማታለል ባህርይ መነቀፍ እንዳለበት፤ የሚታለሉ ሰዎችም እንደተታለሉና ዳግም እንዳይታለሉ መነገራቸው አገባብነት እንዳለው እንረዳለን።

ነቀፊታ ተገቢ ባይሆን ኖሮ፤ መገኘት በማይገባው ቦታ አስመስሎ በመግባት ሲያታልል የተገኘውን ሰው፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ፤ እጅ እግሩን እስራችሁ አውጡት “ (ማቴ 22:11-13) ባላለ ነበር። ቅዱስ ጳውሎስም “በውጭ ባሉ ሰዎች መፍረድ ምን እገደኝ። በውስጥ ባሉ ሰዎች ላይ እትፈርዱምን? በውጭ ባሉት እግዚአብሔር ይፈርድባቸዋል። ክፉውን ከመካከላቸሁ አውጡ” (1ኛ ቆሮ 5:12) ባላለም ነበር። ከቤተ ክርስቲያን ውጭ በሆነ ቡድን ወደ መንፈሳዊ አመራር የሚመጣውንም መንቀፍ ክልክል ቢሆን ኖሮ፤ የቀኖና መጽሐፋችን በምድራዊ ኃይልና ድጋፍ የሰየመውንና የተሰየመውን ምቱራን (ህይወት አልባ ሆነው የተወለዱ ናቸው) ባላላቸውም ነበር (ፍ.ነ. ፻፸፮) ።

በተሳሳቱ መንገዶች ወደ መንፈሳዊ አመራር ሰርገው በገቡ ሰዎች ላይ የሚሰነዘረውን ነቀፊታ ለመቃወም የሚሞክሩ ብዙ ናቸው። በጅብ ባህርይ ጭልጥ ብለው ከተወሰዱት ሰዎች ይልቅ ያዙን ልቀቁን የሚሉትም የጅቡ ባህርይ መነቀፍ የለበትም የሚሉት ናቸው። እነዚህ ሰዎች በቅዱሳን መጻሕፍት የተረጋገጠውን ነቀፊታ መቀበል አይፈልጉም። ይልቁንም መነቀፍ የሚገባውን የጅቡን ባህርይ እየጋረዱ፤ የጅቡን ባህርይ ለሚነቅፈው ሰው፤ የማይስማማውን ቅጽል ይሰጡታል። እንደ ጊዜ “ዘረኛ ነው” ሌላ ጊዜ ከእምነት ጋራ እያገናኙ ከየዋሁ ህዝብ ጋራ ለማጋጨትም “የማርያም ጠላት ነው” በሌላ ጊዜ ደግሞ “ፖለቲከኛ ነው” ብለው ያስወሩበታል። ይህን በማድረጋቸው ከቅዱሳን መጻሕፍት ጋራ መጋጨታቸውን አይረዱም።

በተሳሳቱ ሰዎች የሚፈጸመውን አስነዋሪ ነገር መንቀፍና አድራጊውን መገሰጽ፤ ቤተ ክርስቲያንን ከፍ የሚያደርጋትና የሚቀድሳት መሆኑ ለመገንዘብ ካቅማቸው በላይ ይሆንባቸዋል። ገነት ውስጥ አዳም ሄዋንና እባብ ተሳሳቱ። የተሳሳቱት አዳም፤ ሄዋን እና እባብ እንደየ ስራቸው ተነቀፉ፤ ከገነትም ወጡ። ገነት ተዘጋችባቸው። ይህም የሚያስተምረው በቤተ ክርስቲያን ተሰውረው አስነቃፊ ነገር የሚሰሩትን ከቤተ ክርስቲያን ለይቶ ለማሳየት የሚደረገው ነቀፋ፤ ተገቢ መሆኑን የሚያሳይ እንደሆነ ለመገንዘብ አቅም ያጥራቸዋል። በዘመናችን በቤተ ክርስቲያን አካባቢ የተከሰቱትን ተነቃፊ ነገሮች ስንነቅፍ፤ ከዘመናችን በፊት የነበረችውን፤ ከዘመናችን በኋላ የምትኖረውን ቤተ ክርስቲያንን መንቀፍ እንደሆነ አድርገው የሚናገሩትን ፤ ባልገባቸው ነገር የሚዳክሩ፤ ለሆዳቸው ያደሩ ተነቃፊዎች ናቸውና ልንሰማቸው አይገባንም።

እንደነዚህ ያሉት ሰዎች “ያላቀቁ ሳሚ ንፍጥ ይለቀልቃል” እንዲል፤ ስለ ባህላችንና እምነታችን ምንም ግንዛቤ የሌላቸው ቤተ ክርስቲያንን ያፈቀሩ የወደዱ በሚመስለው አሳሳች እነጋገራቸው፤ ከተሳሳቱትና ከስህተታቸው ጋራ ቅድስት ቤተ ክርስቲያንን በመደመር ቅድስናን የሚያረክሱ ናቸው።

ሊቃውንት አበው እንደሚሉት፦ በምቀኝነት፤ በግል ጥላቻ፤ በሰጠና በተጣመመ ፖለቲካ ካልተበከለ ህሊና የሚመነጭ ነቀፊታ፤ ቢያንስ ለሶስት ነገሮች የሚረዳ መሆኑን ሊማሩ ይገባቸዋል።

- 1ኛ፦ ከእኛ በፊት የነበረችውንና ከእኛም በኋላ የምትኖረውን የቅድስት ቤተ ክርስቲያንን ሰማያዊ ተልእኮ፤ ለምድራዊ ተልእኮ ማስፈጸሚያ በማድረግ ላይ ካሉት ሰዎች ለይቶ ለማሳየት ይረዳል።
- 2ኛ፦ በመሳሪያነት ለምድራዊ ተልእኮ መስሎ የገባውን ሰው ቢቻል መሳሳቱን ተገንዝቦ እንዲመለስ፤ ባይቻል ግን በታው አለመሆኑን ተገንዝቦ ቤተ ክርስቲያንን ለቆ እንዲሄድ ለማሳሰብ ይረዳል።
- 3ኛ፦ ስለ ቤተ ክርስቲያናችን ጥልቅ ግንዛቤ የሌላቸው ሰዎች፤ በስህተት የገቡ ሰዎች የሚፈጽሙትን አስነዋሪ ተግባራቸውን እንደምሳሌ በመውሰድ የኑሯቸው ዘይቤ እንዳያደርጉት ይረዳል።

በቅድስት ኦርቶዶክሳዊት ቤተ ክርስቲያናችን መስፈርት ተፈትነው የሚሰየሙ ካህናት፤ ቅድስት ቤተ ክርስቲያናችን ለምታስተምረው ለእምነት፤ ለስነ ምግባር፤ ለስነልቦና እና ለህዝብ ደህንነት ተላልፎ ለመሞት መለኪያነት የሚጠቀሱ ምሳሌዎችና አብነቶች ለመሆን ነው።

አብነት (አባትነት) የጎደላቸውን ሰብሮ ገብ ካህናትን ከመንቀፍና ከመተቸት ይልቅ፤ ምንም እንዳልጎደላቸው ሸፋፍኖ አለባቸውና እስመስሎ መቀበል፤ የቤተ ክርስቲያንን ገጽ መበከል፤ ክርስቶሳዊ አቋሚንም ማቃወስና ማዋረድ ነውና፤ ካህናት በጠቅላላ ህዝብ ክርስቲያን ላይ ከሚደርሰው ነቀፌታ ይልቅ ለበለጠ ነቀፌታ መጋለጣቸውን እውቀውና ተረድተው የተሰለፉ መሆን አለባቸው “የኦርቶዶክስን ቤተ ክርስቲያን ሰበርናት” እያሉ የፈከሩባትን ሰዎችና በነሱ ለየተገፉ የተሰገሰጉትን ሰዎች አለመንቀፍ ፤ በክርስትና ትምህትና በባህላችን ተቀባይነት የሌለው ነውር ነው።

ቄስ፤ መነኩሴ፤ ሰባኪ፤ ፓትርያርክ፤ ብጽዕ፤ ቅዱስ፤ ሊቀ ጳጳስ፤ እጩጌ፤ የመሳሰሉትን የተደራረበ የክብር ስም የተሸከምን ሰዎች፤ ሕብረተ ሰቡ ለእምነቱ ለስነ ባህርይና ስነ ምግባሩ መለኪያነት እንጋጦ ይመለከተናል። የምንናገረው የምንሰራው ከቅስፍናችን መስመር አፈንግጦ ከታየብን፤ ሁለት ሰዎች ሆነን ራሳችንን ከራሳችን ጋራ በማጋጨት ላይ ነን ማለት ነው። ፈጠ በመታየት ላይ ያለውን ስህተት መቀበልና አለማውገዝ የፖለቲካ ተልእኮ ሲሆን፤ ይህን መሳይ ባህርይ መንቀፍ፤ አለመቀበልና ማውገዝ ክርስቶሳዊ ተግባር ነው።

ስህተትን መንቀፍ፤ ክርስቶሳዊ ተግባር መሆኑን የተረዱ ሰዎች፤ የክርስቶስ ጸጋ የመንፈስቅዱስ ረድኤት ከውድቀት እንደሚጠብቃቸውና የበለጠ እንዲጠነክሩ እንደሚያደርጋቸው ይታመናሉ። ሰሎሞን “ልቡ ለዳድቅ ውክል ከመ እንበሳ”(ተግሳጽ 4:1) እንዳለው፤ መነቀፍን በመፍራት መንቀፍን አይፈሩም። የሚነቀፉበት ስህተት ሲታይባቸው ቢነቀፉ ይማሩበታል፤ ይቅርታ ይጠይቁበታል፤ ንስህ በመግባት ይጠቀሙበታል። ስማቸውን ደብቀው፤ ጨለማ ለብሰው በሰው ላይ የሀሰት ስም አይለጥፉም። እነሱን በማይገልጧቸው መንገድ እስመሳዮች፤ ሸፍጠኞች፤ አድር ባዮች በግል ጥላቻ ቢነቅፏቸው ደስ ይላቸዋል። በነሱ ከመከበር ይልቅ፤ መነቀፍን ይመርጣሉ።

በቤተ ክርስቲያን ያደጉ ሰዎች ይቅሩና፤ በኢትዮጵያዊው ባህል በተቃኘ ቤተ ሰብ ያደገ ሰው ማንንም ሰው ባልሰራውና በማይመለከተው መንቀፍ፤ በአርያው የፈጠረውን አምላክ ማሳዘን እንደሆነ አይዘነጋም። ለማስረጃነት ከሚጠቀሱት መጻሕፍት፤ ለምሳሌነት ስማቸው ከሚጠራላቸው ንጽህናቸውን ጠብቀው ተልእኳቸውን ፈጽመው ካለፉት አባቶችና እናቶች ጋራም መጋጨት እንደሆነ ያውቃል። ሌላው ቀርቶ የተነቃፊው ሕሊና የማይቀበለውን ነቀፌታ መናገር፤ በሚነቀፉት ሰው ትዝብት መነቀፍም ተገቢ አለመሆኑን ይቀበላል።

ተገቢ ነቀፌታን የሚቃወሙ ሰዎች፤ መታረም፤ መዘለፍና መገሰጽ ለሚገባው ሰው ሸፋን ሲሰጡ፤ ወዳጆቻቸው የሚነቀፉባቸው ትንሽ ስህተት ሲፈጽሙ፤ ራት ለፊት ከመውቀስና ከመምከር ይልቅ፤ በሌሉበት ስማቸውን እያነሱ ይከሳሉ። “**ከየሀሚ ቢጽ በጽሚት ኪያህ ሰደድኩ**” (መዝሙር 100: 9) የሚለውን የእግዚአብሔርን ቃል የማያስተውሉ፤ የልባዊ ወንድምነት ስሜት ያልተቀረጸባቸው፤ ቢጤዎቻቸውን የሚውጡ የእባብ ባህርይ የተጠናወታቸው ናቸው። [ይህን እስመልክቶ የተጻፈውን ጦማር ሙሉ ሀሳብ ለማንበብ ቀጥሎ ያለውን ሰንሰለት ይጫኑ። [የዘንዶ ሰብኢ](#)]

ቀጥ ያለ አቋም የሌላቸው ተሙለጭላጭ ሰዎች “**መነቀል ያለበት የተነቃነቀ ጥርስ ናቸው**” ከጥንታውያን ሊቃውንት ከእነ ኤልፋካይ፤ በዘመናችን ካሉት Bertrand Russel ከመሳሰሉት መካሪዎችም ጋራ የተጋጩ ከህዝቡና ከእምነቱ ጋራ የተሳሰሩበት ሞራላዊ እትብታቸው የተጠሰባቸው ናቸው ። ከጥንታውያን ፈላስፎች ኤልፋካይ፤ ከዘመናውያን ደግሞ Russel ን መጥቀስ፤ ከክርስቶስ ቀጥሎ ከጠቀስኳቸው ከክርስቲያኖች ሊቃውንት አብልጫቸው ሳይሆን፤ በተለያዩ ግንዛቤ ለሚያነቡ እንባብያን፤ አማራጭ ለማስፋት ብዩ ነው።

በኢየሱስ ዘመን የነበረ ኤልፋዝ የተባለው ሰው “ቀዳሚሁ ለጥቢብ ያወስኝ ዘይሂሊ መንፈሱ። መጠንክ እምቃለ አፋኩ። ወኢፈለጥክ ነገር ዓበይት። ወይዘልፈክ ቃለ አፋክ ወአኮ እነ። ወከናፍረክ ማገተትክ። ወምንተ ተአምር ዘኢነአምር ንሕነ ወምንተ ትሌቡ ዘኢንሌቡ ንህነ” (እየሱስ 15:9)። ብሎ እንደተናገረው፤ የተሳሳተ ሰው በሰራውና በተናገረው ብቻ የሚነቀፍበት ምክንያት፤ ከታሪክ፤ ከባህላና ካካባቢው ህዝብ ጋራ መጋጨቱን ለማሳየት ነው።

ኤልፋዝ እንዳለው፤ “ሰው ለሚናገረው ሁሉ ሚዛን ሊኖረው ይገባል። ንግግሩን ከሱ በፊትና ባካባቢው ባሉት አዋቂዎች ለክቶ መናገርን ማወቅ አለበት። ከዚህ ባፈነገጠ ጠባይ በሚናገረውና በሚሰራው ስህተት የታዘበው ሰው ቢዘልፈው፤ ሀላፊነቱ የዘላፊው ሳይሆን፤ የራሱ የተዘላፈው ሰው ነው” ብሎ በተናገረው ላይ አባቶች የሰጡትን ትንታኔ ሳሰላስል ፤ የዘመናችን መካሪ አስተማሪ Bertrand Russel የተባሉት ሰው “on God and Religion” በሚል ርዕስ የተናገሩትን አስታወሰኝ።

Russel ክርስቲያን መስለው ስለሚያታልሉ ሰዎች ሲናገሩ፤ “ክርስቲያን ነን የሚሉ ሰዎች በፈጣሪ ህልውና እና ከሞት በኋላ ህይወት እንዳለ ማመናቸው ብቻ በቂ አይደለም። በፈጣሪ ህልውና እና ከሞት በኋላ ህይወት እንዳለማ ከክርስትና እምነት ውጭ ያሉ ሰዎችም ያምናሉ። ክርስቲያኖች በንግግርም በተግባርም ክርስቶስን ለመምሰል ረቀቅ! መጠቅ! በማለት በክርስትና እርከን ላይ መድረስ አለባቸው። በክርስትና እርከን ላይ ካልደረሱ ክርስቲያን ነን በማለት ብቻ በክርስትና ሚዛን ውስጥ መግባት አይገባቸው” (58) አሉ። የ ኤልፋዝም ሆነ የ Russel ምክር፤ ያልሆነውን ሆነን፤ ያልበቃነውን በቅተን፤ ያላመነውን ያመን መስለን መናገር፤ በመመዳደቅ ሰውን ማሳሳት ስለሆነ፤ መወገዝ መገሰጽና መነቀፍ እንጅ መከበርና ተቀባይነት ማግኘት ተገቢ አመሆኑን ያሳያሉ።

‘ቡሩክ’ ብለን የምንቀበለው ያለ አንዳች ነቀፌታ በእግዚአብሔር ስም የሚመጣውን ብቻ እንጅ፤ ቤተ ክርስቲያንን ሰበርኳት እያለ በሚናገር አቶ ስብሀት ነጋን በመሰሉ ሰዎች ግፊት በቅድስት ቤተ ክርስቲያን ላይ የሚጫነውን ሁሉ፤ የሞራል መለኪያ እንደሌለው ማኔ እየተቀበሉ ማስተናገድ ክርስትና አይቀበለውም።

ማኔ የተባለ ሰው “ቡድህ ለህንድ፤ ዞርስተር ለፔርሽያ፤ ኢየሱስ ለእስራኤል፤ ራሱ (ማኔ) ደግሞ ለባቢሎን የተላኩ ነኝ ብሎ የሰበከ ሰው ነው። ማኔ ‘Our present world is formed by heavenly powers from the chaos of intermingled light and darkness resulting from this struggle’ ይህች የምንኖርባት ዓለም ኩብርሃንና ከጨለማ ቅልቅልና ድብልቅልቅ በሰማያዊ ኃይል የተሰራች ናት” ይላል። ይህን ትምህርትና እምነት የሚቀበሉ ሰዎች “ሞራሉ ቢስነትንና ሞራላዊነትን እያዋሁዱ ማስተናገድ ነው” ብለው ይደመድማሉ።

የማኔን መርህ የሚከተሉትን ሰዎች፤ መጽሐፋችን ‘ሠራዊተ መስቴማ’ (የሰይጣን ሰራዊቶች) ይላቸዋል። እንደ ማኔ ደቀ መዛብርት ሞራሉ ቢስነትንና ሞራላዊነትን እያዳቀሉ ተመልካቾቻቸውን ግራ ያጋባሉ። ረሳቸው የሰሩትም ስህተት እንዳይገለጥባቸው ጽድቅንና ኃጢአትን አስማምተንና አቻችለን እንኑር እያሉ ይሰብካሉ። በዚህ አይነት ርካሽ ባህርይ የቆሸሹ አስመሳይ ካህናት ለድካማቸው እንደ ማስረጃ የሚጠቅሱት “እንተ ግብዝ አስቀድመህ ባዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ ሳታወጣ የወንድምህን ጉድፍ ላውጣ ማለት እንዴት ትችላለህ?” (ማቴ 4:5) ብሎ ክርስቶስ የጠየቀውን ነው። ይህን ጥያቄ መመለስ የምንችለው፦ ከዚህ አረፍተ ነገር ጋራ የተጋጩ የሚመስሉ ራሱ ክርስቶስ የተናገራቸውን ከዚህ በታች የሰፈሩትን ትእዛዞች ስንመለከት ነው።

- 1ኛ፦ “የሰርግ ልብስ ሳትለብስ እንዴት ወደዚህ ገባህ ? እጅ እግሩን አስራችሁ በውጭ ወዳለው ጨለማ አውጡት” (ማቴ 22:13) ያለውን
- 2ኛ፦ “በመቅደስ የሚሸጡትንና የሚገዙትን ሁሉ ቤቱ የጸሎት ቤት ናት እናንተ ግን የወንበዶችና የሌቦች ዋሻ እደረጋችኋት” (ዮሐ2:14-16) ብሎ በአታላዮች ላይ ጅራፍ መምዘዙን ስንረዳ ነው።

ታዲያ “አንተ ግብዝ እስቀድመህ ባዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ ሳታወጣ የወንድምህን ጉድፍ ላውጣ ማለት እንዴት ትችላለህ”። ማለት፡- አንተ የሰራዥው ትልቅ ስህተት እንዳለ ህሊናህ እየመሰከረብህ፤ ትንሽ ስህተት የሰራውን ሰው ለመንቀፍ አትቸኩል ለማለት እንጂ፤ ስህተትን መንቀፍ ትክክል አለመሆኑን የሚያሳይ አይደለም።

በተለይ ካህናት የምንናገረው የምንሰራው ከተሰለፍንበትና ከተሰየምንበት መስመር አፈንገጦ ከታየብንና፤ በተመልካች ዓይን ሁለት ሰዎች ሆነን ራሳችንን ከራሳቸው ጋራ እስከማጋጨት ከደረስን፤ አትንቀፉን አትገስጹን ማለት፤ ከክርስቲና ትምህርት የራቀ፤ የሰይጣንን ባህርይ የሚያንጸባርቀው የማኒ ተልእኮ ነው።

ህዝቡ መንፈሳዊ ንቃት አግኝቶ፤ ስንሸፍጠው ስናታልለው ደፍሮ እንዳይቋቋመን፤ “እግዚአብሔር የቀባውን አትናገረው” በሚለው ስብከታችን የሚታይብንን ስህተት አፍኑ! ምንም ላለማለት ተጠንቀቁ! እያልን የምንሰብክ ከሆንን እንዴት መንፈሳዊያን መሪዎች መሆን እንችላለን? [ይህን አስመልክቶ የተጻፈውን ጦማር ሙሉ ሀሳብ ለማንበብ ቀጥሎ ያለውን ሰንሰለት ይጫኑ። “እግዚአብሔር የቀባው”]

መጠንቀቅ የሚገባን፤ ራሳችን ከወደቀንበት ስህተት ሳንላቀቅ፤ ከጥጋችን ያለው ወንድማችን በትንሽ ስህተት ወድቆ ስናየው፤ በተጨማሪም በግል ሳንመክረው በሰውም ሳናስመክረው እንፍረድብህ እንዳንል ነው። የሚያስነቅፍ ስራ እየደጋገመ የሚሰራውን መንቀፍ አይደለም። ይህንን አለማድረግማ ! በክርስቶስ ዘንድ ግብንዝነት ነው። የቅስፍ ዋና ተልእኮ ስህተትን መንቀፍና፤ የተሳሳተውን ሰው ከሚያስነቅፍ ተግባር እያላቀቁ፤ በተግሳጹ መደገፍ ነው።

እነ አቶ ስብሀት ነጋ ወደ ፓትርያርክነቱ እያደንደረደሩ እቡነ ማትያስን ሲወስዱዋቸው፤ እድራጎታችሁ ከመመሪያችን ውጭ ነውና አቁሙ ! መባላቸውን የሚነቅፉ፤ በዚህ አይነት ግራት ወደ መንበሩ ለመምጣት በፍቅር ስሜት የሚፈተኑትን ምቱራን ናቸውና አትቀበሏቸው ብላ ቤተ ክርስቲያናችን የምታውጀውንም መመሪያ የሚነቅፉትን፤ ራሳቸው ምቱራን ናችሁ እንድንላቸው መመሪያችን ያስገድደናል። ። [ይህን አስመልክቶ የተጻፈውን ሙሉን ሀሳብን ለማንበብ ቀጥሎ ያለውን ሰንሰለት ይጫኑ። “ጭንጋፍ (ምቱር) ፓትርያርክ”]

እቡነ ተክለ ሃይማኖትንና እቡነ ማትያስን በቅርብ የሚያውቅ ሰው፤ እቡነ ተክለሃይማኖትን ሲነቅፉ የነበሩትን፤ እጅግ በተጣመመ መንገድ ወደ መንበር ፓትርያርክ የመጡትን እቡነ ማትያስን አለመንቀፍ፤ የሚያስነቅፍ ትልቅ ስህተት ነው። የእቡነ ማትያስና የእቡነ ተክለሃይማኖት የምንኩስና ሕይወትና ወደ ፓትርያርክነት የመጡበት መንገድ፤ ፈጽሞ የማይገናኝ ሰማይና ምድር መሆኑንም አለመመስከርም በቤተ ክርስቲያን ታሪክ ተቀባይነት የሌለው ደባ ነው። እቡነ ተክለሃይማኖት ወደ ፓትርያርክነቱ ሲመጡ፤ ፓትርያርክ እንደሚሆኑ ተነግሯቸው፤ ከነ አቦይ ጸሃይ ጋራ እየተወያዩ እንደመጡት እንደ እነ እቡነ ማትያስ በቅድመ ዝግጅት የመጡ አልነበሩም።

የእቡነ ተክለ ሃይማኖት ፓትርያርክነት፤ ሳያውቁት እንደወፍ ተጠምደው የገቡበት ወጥመድ ሲሆን፤ የተሳሳቱት ነገር ቢኖርም ሳያውቁ ያደረጉት ቢሆን እንጂ፤ ህሊናቸው ከተረዳው በኋላ፤ የተሳሳቱ ሰዎች ያገረሷቸውን ስህተት ውጠው፤ እንደመመሪያ ሊጠቀሙበት ቀርቶ፤ ሳይተፉት ጀንበር አትቀድማቸውም ነበር።

ባንድ ወቅት በጊዜአዊ ተህድሶ ጉባዔ ዙሪያ የነበሩ ሰዎች፤ እቡነ ተክለ ሃይማኖትን ባንድ ነገር አሳስተው ለህዝብ እንዲናገሩ ካደረጉ በኋላ፤ እቡነ ተክለ ሃይማኖትም እንዳሳሳቷቸው ነቅተው በመበሳሰላቸው በተቆጡ ጊዜ፤ ያሳሳቷቸው ሰዎች “ከቅዱስነተዎ የሚወጣው ውሸት ቢሆንም፤ ህዝቡ ከቅዱስነተዎ ከወጣ ቅዱስ ነው ብሎ ስለሚያምን አይጨነቁበት” እያሉ ውሸቱን ተቀብለው እንዲኖሩ ያደረጉትን ጥረት፤ እቡነ ተክለ ሃይማኖት ለማክሸፍ ከተቀመጡበት ወንበር ተነስተው ልብሳቸውን አረግፈው ከመኝታ ቤታቸው እንዴት ዘለው እንደገቡ ትዝ ይለኛል። የዛሬው ፓትርያርክ እቡነ ማትያስ እባ ተክለ ማርያም አስራት በሚባለው ስማቸው፤ በእቡነ ቀሲስነት በቦታውና በወቅቱ እዚያው ስለነበሩ፤ እቡነ ተክለሃይማኖት ፓትርያርካዊ ምሳሌነታቸውን የአስነቃፊ ነገር ጠለሸት

እንዳይበክልባቸው ምን ያህል ጥንቁቅ እንደነበሩ ያዩትን ባንደበታቸው ባይመሰክሩትም ህሊናቸው የሚከደው አይደለም።

ይ/ር አረጋዊ በርሄ እንደገለጹት እቡነ ማጉያስ የመጡት “ቤተ ክርስቲያኗ ለረዥም ዘመናት በህዝቡ አዕምሮ ላይ ስትተቀርጸው የኖረችውን ብሄራዊ የኢትዮጵያነትን ስሜት ከትግራይ ህዝብ አዕምሮ ጠራርጎ በጠባቡ ትግሬአዊነት ስሜት በመተካት የቤተ ክርስቲያኒቱን ይዘት እያጠበቡ ቤተ ክርስቲያኒቱን መምታት ነው” ብለው እነ አቶ መለስ የዘረጉትን የጥፋት መርህ ተግባራዊ ለማድረግ፤ ከእነ አቶ ስብሀት እና አቦይ ጸሐይ ጋራ ቃል ኪዳን በመግባት ነው።

የዶክተር አረጋዊ ብርሄን መጽሐፍ ያነበቡና “ብጹአን ወኃያላን እለ ትጉብሩ ቃሎ። ወእለ ትሰምዑ ቃለ ነገሩ”(መዝሙር 102:40) የሚለውን የዳዊት ቃል የተረዱ “የእግዚአብሔርን ቃል ሰምታችሁ ፈቃዱን የምትፈጽሙ ብጹአን ኃያላን ናችሁ”። የሚለውን መለኮታዊ ተልእኮ ገሽሽ ያደረጉትን፤ ለጸረ ህዝብ ፖለቲካ ሽፋን ለመሆን ተዘጋጅተው ወቅት ሲጠብቁ የነበሩትን እቡነ ማጉያስን አለመንቀፍ፤ ህሊናቸው የሚቀበልላቸው አይመስለኝም።

የተዋረዱበት፣ የጎሰቆሉበት፣ የታሰሩበት፣ የተደበደቡበት፣ የተገረፉበት፣ የተሰደዱበት፣ የታፈኑበት፣ የተከፋፈሉበት ይህን የመሰለ የከፋ ዘመን ኢትዮጵያውያንን ገጥሟቸው አያውቅም። አሳዳጁ፣ ገዳዩ፣ አፋኙ፣ ታራሚውና አሸባሪው መንግሥት ለንጹህን ዜጎች የሚሰጠውን የማፈኛ ስያሜ እየተቀበሉ፤ በህዝቡ ላይ የሚያስተጋቡ እነዚህን የመሰሉ ቀሳውስት ቆሞሳትና ጳጳሳት ከዚህ ቀደም ኢትዮጵያውያንን ገጥሟቸው አያውቅም።

“እግዚአብሔር ሐወጸ እምሰማይ ዲቢ ምድር። ከመ ይስማእ ገእሮሙ ለሙቁህን። ወከመ ያህይዎሙ ለደቂቀ ቅቱላን” (መዝ 101:36) ማለትም፦ “እግዚአብሔር የታሰሩትን ጩኸት ይሰማ ዘንድ የሚገደሉትን ልጆች ይታደግ ዘንድ ቸላ አይልም” የሚለውን የዳዊትን መጽሐፍ መድገም ቀርቶ ሰምተው የማያውቁትን ፤ ገዳማትን ከሚደመስስ፤ ሁበረትን ከሚያፈርስ፤ ህዝቡን ከሚያፈልስ ቡድን ጋራ የሚተባበሩ መንፈሳውያን መሪዎችን አመጣሁበን” ብለው በየገዳማቱ ያሉ አባቶች በመረረ ስሜት የሚያዝኑበት የሚተክዙበትና የሚያለቅሱበት ዘመን ነው። ይህን ክፉ ዘመን አለመግለጽ፤ የዘመኑን ክፋት አለመንቀፍ እና ፈጻሚዎችን አለመገሰጽ **“ከመ ይስማእ ገእሮሙ ለሙቁህን። ወከመ ያህይዎሙ ለደቂቀ ቅቱላን”** የሚለውን የእግዚአብሔርን ርህራሄና ታዳጊነት መካድ ነውና ይህን የማይነቅፍ አርቶዶክሳዊ ካህን መነቀፍ ያለበት ሰብሮ ገብ ነው።

ከእምነታችንና ከባህላችን የምንማረው “እኛ በሰላም እየተኛን እየተነሳን ከበላን፣ ከጠጣን፣ ከተመቸን ጊዜያችንን እናሳልፍ” ማለትንና በዘርና በፖለቲካ በግል ጥቅም የማስተዋል ኃይልን ማጨለም ትክክል አለመሆኑን ነው። ነቀፋን ከመረጃ ከእውነት እና ከንጹህ ህሊና በራቀ፤ በግል ጥላቻ ስምን በመሰወር የሰውን ስም በሀሰት የሚያቀርቡትን ወሬ እምኖ መቀበልና ለሌላውም ማስተላለፍ በሰውም በፈጣሪም ይቅርታ የሌለው በደል መሆኑንም ነው። ነቀፋችን ከግል ጥላቻ በመነሳት ብቻ ከሆነ፤ እግዚአብሔር ያለበሰውን ቆዳ መግፈፍ አረመኔነት እንደሆነ ኢትዮጵያውያን ያብነት መምህራን ደጋግመው የሚናገሩት ነው።

በበኩሉ እቡነ ማጉያስ የሰሩትንና የሚሰሩትን ስነቅፍ **“በነ ፋሌቅ ወጥመድ”** ከመግባታቸው በፊት የነበራቸውን የማውቅላቸውን ገርነት የዋህነት ሰውሬ አይደለም። ያም ሆነ ይህ፤ እቡነ ማጉያስ **“እንተ ግብዝ እስቀድመህ ባዐይንህ ውስጥ ያለውን ግንድ ሳታወጣ የወንድምህን ጉድፍ ላውጣ ማለት እንዴት ትችላለህ?”** ብሎ ክርስቶስ የተናገረውን አረፍተ ነገር ቢረዱ ኖሮ፦

- 1ኛ፦ እቡነ ተክለሃይማኖት ያሸከሟቸውን ውግዘት ከራሳቸው ሳያወርዱ
- 2ኛ፦ የተሳሳቱትን ነገር መለኮት ሳያስተካክሉ

- 3ኛ፡-ከቤተ ክርስቲያን መመሪያ ውጭ፤ በነ እቶ ስብሀት ወደ መንበር ፓትርያርክ መምጣት ምቁርነት ነውና እትቀበሉት የሚለውንም ጥሰው አይገቡም ነበር።

ይህን ሁሉ ጥሰው ወደ ፓትርያርክነቱ ባይገቡ ኖሮ፤ በውስጥም በውጭም ያለው ኢትዮጵያዊ ሁሉ የሚያስተጋባውን ዋይታና ልቅሶ እንዳልሰሙ ሰምተው ባላለፉትም ነበር። እነ እቶ ስብሀት ነጋ በህዝብ ላይ ሚፈጽሙትን ግፍ የሚሸፍኑባቸውን ታራሚና እሸባሪ የመሳሰሉትን ቋንቋዎች ቃለ ቡራኬ እያስመሰሉ በመናገር በህዝቡ ላይ ባልተሳለቁ ነበር።

እውነተኛች ካህናት ቀኖናውን የሚያፈርስ፤ የሰውን ክቡርነት የሚገስስ በዘመናቸው ሲከሰት፤ ግፈኛውን የሚያስገድዱበት ወታደር የሚያስሩበት ወሀኒ ባይኖራቸውም፤ አለመንቀፍ አለመውቀስና ከህዝብ ጋራ አለመቆም ከበዳዩ የበለጠ ግፍ መፈጸም መሆኑን ለመረዳት ጊዜ አይወስድባቸውም። **“ዘይፈጽም ዕዘኒሁ ከመ ኢይስማእ ነዳያነ፤ ውእቱኒ ይጸውእ ወእልቦ ዘይሰምዎ” (ምሳሌ 21:13)** የተገፉትን ሰዎች ዋይታ ላለመስማት ጆሮውን የሚደፍን፤ እራሱ በመከራ በወደቀበት ጊዜ ሲጮህ ሰሚ እያገኝም “እያሉ የሚያስተምሩበትን ተልእኮ አይክዱም።

ፓትርያርክ ለሀገር አንድነት ለህዝብ ደህንነት ለመሰለፍ ሀላፊነት ቢኖርበትም፤ ኢህዲግ ልማት የሚለውን “የጅብ ፖለቲካ ቁርባት ነጠፋ እንጅ ሰባዊ ፖለቲካ አይደለም” እያሉ በሙያው በቂ እውቀት ያላቸው ኢትዮጵያውያን፤ ላልተቀበሉት ልማት ከመክነፍ ይልቅ፤ **“ከሁሉ አስቀድሞችሁ የእግዚአብሔርን መንግሥትና ጽድቁን ፈልጉ”** ለሚለው ቅድሚያ በመስጠት፤ ራሳቸው የናዱት ነገር መለኮት፤ የሰረዙት ቀኖና ለሚስተካከልበት ቅድሚያ መስጠት ይገባቸው ነበር። [ይህን አስመልክቶ የተጻፈውን ሙሉን ሀሳብን ለማንበብ ቀጥሎ ያለውን ሰንሰለት ይጫኑ። [ልማታዊ ፓትርያርክ](#)]

ህዝብ ተረጋግቶ ተዋዶ ተስማምቶ የሰየመው፤ ለህዝብ የሚያስብ መንግስት ያቀደው፤ ጠቡብቶች የመሰከሩለትና በዜጎች ሙሉ ድጋፍ ላይ የተመሰረተ እውነተኛ ልማታዊ እቅድ ቢሆንም እንኳ፤ ህዝባቸውን የጎዱ እምነቱን የናዱ አቡነ ማትያስ፤ ለቤተ ክርስቲያናቸው ለህዝባቸው ክብር ተላልፈው ህይወታቸውን ከሚሰጡት ግብዳውያን ጋራ አንድ ነን ማለታቸው **“ጅብ በማይታወቅበት አገር ሄዶ ቁርባት እንጥፋልኝ”** ከሚለው ከጅቡ አዘናጊያ ዘዴ የተለየ አይደለም።

በዝክረ ሊቃውንት መጽሐፍ በሰፊሩት ቅኔዎቻቸው ሊቃውንት እባው እንዳስተማሩን። ጽድቅና ወደ ኢትዮጵያ በገባበት ዘመን፤ ለነ እቡነ ባስልዮስ የደስታ መግለጫ ሆኖ እንደ ጎረፈላቸው፤ ለነገረ መለኮት ማፍረሻ፤ ለቀኖና መደምሰሻ፤ ለህዝብ ማስለቀሻ፤ አገርን እንደ ጸሪቅ መቆራረሻ ከማድረግ እስኪገቱ ድረስ፤ ወይም እምላካችን እስኪያነሳቸው ድረስ፤ የነ አባ ማትያስን የ**“ቁርባት እንጥፋልኝ”** ፖለቲካ የሚያፈርስ የቅኔ ማእበል አላማጉረፍ፤ ያባቶቻችንን ውርስ መርሳት ነውና የሚያስነቅፍ ነው።

በሁለተኛው ክፍል እንገናኝ፦ **ይቆየን**

ሌሎችን ጠማሮች መቃኘት ከፈለጉ፤ የሚከተለውን ድህረ-ገጽ ይመልከቱ። :

<http://www.medhanialemeotcks.org/>